

INSTITUT EMPURIABRAVA cc 17008729

Projecte Lingüístic

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

ANÀLISI I PLANIFICACIÓ DE LA LLENGUA CATALANA I ALTRES LLENGÜES A LA SIN DE CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Aquest Projecte Lingüístic de Centre de la Secció d'Institut Castelló d'Empúries ha estat elaborat per l'assessor lingüístic, sota la supervisió de l'equip directiu, a partir de la normativa vigent i amb les aportacions del claustre, que l'ha aprovat en primer lloc, per elevar-lo al Consell Escolar, òrgan que li ha donat el vist-i-plau definitiu. Només cal fer els petits canvis anuals corresponents.

ÍNDEX

1. El Projecte lingüístic: Definició i gestió
2. La Secció d'Institut Castelló d'Empúries i la seva realitat sociolingüística
 3. El Projecte lingüístic a la SIN Castelló d'Empúries: Objectius generals i específics
4. El tractament de les llengües curriculars dins dels objectius del Projecte Lingüístic

1. EL PROJECTE LINGÜÍSTIC: DEFINICIÓ I GESTIÓ

El projecte lingüístic, una de les parts fonamentals del Projecte Educatiu de Centre, es defineix com l'instrument que possibilita que els centres educatius organitzin i dirigeixin determinats aspectes en referència a l'estat i a l'ús de les llengües al centre i al tractament curricular de les diferents llengües que hi són presents. En aquest sentit, permet al centre gestionar el procés de tractament del català i, si s'escau, de l'aranès, com a llengua vehicular i d'aprenentatge, fent al mateix temps, que la llengua catalana sigui l'instrument de cohesió social en un marc plurilingüe, sense oblidar, però, com tractar les altres llengües que formen part del currículum.

Més concretament, sobre la llengua catalana el projecte lingüístic determina que:

- El català ha de ser eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe, per això, ha de ser el vehicle d'expressió normal de les activitats docents internes i externes, així com les de gestió.
- La major part de les àrees s'ensenyaran en català, a excepció de les matèries de llengua castellana i llengües estrangeres. En el curs 2013-14, també s'ensenyaran en anglès les matèries d'*Educació per a la Ciutadania* a 3r d'ESO i *l'Educació ètico-cívica* i la *Història de l'art modern i contemporani* a 4t d'ESO. .
- El professorat ha d'estar en condicions de fer ús de les dues llengües oficials (català i castellà) en la seva tasca docent.
- El centre vetllarà per la qualitat de la llengua vehicular i el professorat en serà el transmissor del model d'ús per a l'alumnat.
- El català ha de ser la llengua de cohesió social amb la qual l'alumnat conegui el món que l'envolta, com s'organitza i els seus valors. Amb el seu coneixement, se sentiran part d'un tot, el qual valoraran, i del qual ells també en seran protagonistes.

2. LA SIN CASTELLÓ D'EMPÚRIES I LA SEVA REALITAT SOCIOLINGÜÍSTICA

El Projecte Lingüístic ha d'adaptar-se al tipus de centre en el qual s'ha elaborat. Ha de tenir en compte, doncs, el tipus d'alumnat, el seu entorn social i lingüístic i el mateix pel que fa al sector docent, administratiu i de serveis.

La SIN Castelló d'Empúries és un centre educatiu públic ubicat a Empuriabrava, una urbanització del municipi de Castelló d'Empúries a la comarca de l'Alt Empordà. El centre va començar a funcionar el curs 2009-2010 amb 49 alumnes de 1r. d'ESO, amb 8 professors i una subaltern. L'alumnat de la SIN ha estudiat, majoritàriament, als centres de primària del municipi de Castelló d'Empúries (escoles Joana d'Empúries i Ruiz Amado), tot i que també arriben alumnes d'altres punts propers com per exemple, del poble de Roses. La major part dels nostres alumnes són veïns d'Empuriabrava, però també hi ha un petit nombre d'estudiants que provenen del nucli antic de Castelló.

Sociològicament, l'alumnat de la SIN Castelló d'Empúries és molt divers. Pel que fa a la seva procedència, n'hi ha de nascuts a Catalunya i de família catalana, però també n'hi ha molts d'altres nascuts a Catalunya però de famílies amb orígens diversos que van arribar a la comarca, atretes per les bones perspectives econòmiques del turisme, sense que en predomini cap, però, per damunt dels altres. També hi ha, en menor grau, alumnes nascuts fora de Catalunya i de l'Estat Espanyol i d'aquests, alguns van començar la seva escolarització aquí i d'altres ho van fer en el seu país d'origen. Aquesta multiplicitat de procedències i de realitats fa, doncs, que la situació social i econòmica dels nostres alumnes també sigui molt diversa.

Des del punt de vista lingüístic, els alumnes de la SIN s'expressen en diverses llengües, però les usen en situacions comunicatives diferents. El català és la llengua que usen per comunicar-se amb la comunitat docent i amb el personal d'administració i serveis. També és la llengua de comunicació majoritària entre ells tant a l'aula com al pati, tant en sortides acadèmiques o no fora del centre, tot i que de vegades, entre alumnes no catalanoparlants, usen el castellà. La resta de llengües, dins l'àmbit de l'escola, té un ús molt minoritari.

En les comunicacions escrites, en textos informals que no tenen res a veure amb l'activitat acadèmica, l'alumnat també s'expressa, majoritàriament, en llengua catalana.

Pel que fa al professorat i al personal administratiu i de serveis procedeixen de diversos punts dels països catalans i tots dominen perfectament la llengua catalana i la castellana, tenen la titulació requerida i compleixen les condicions de competència lingüística per exercir la seva tasca docent i professional. Usen el català com a llengua vehicular i, en la docència, el professorat ensenya, gairebé sempre, excepte en els casos explicitats anteriorment en la p. 4, en llengua catalana.

3. EL PROJECTE LINGÜÍSTIC A LA SIN CASTELLÓ D'EMPÚRIES: OBJECTIUS GENERALS I ESPECÍFICS

Aquest Projecte Lingüístic de Centre té un marc legal que s'ajusta al que estableixen els articles 10, 11, 12 i 16 de la Llei 12/2009 del 10 de juliol, i l'article 5.1.e) del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres educatius. També és un projecte coherent amb la realitat sociolingüística del centre, una bona eina de gestió de la llengua catalana i de les altres llengües que formen part del currículum i és obert i vinculant a tota la comunitat educativa.

OBJECTIUS GENERALS

1. Fomentar entre tots els membres de la comunitat educativa l'ús de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
2. Fer de la llengua catalana, en tot el nostre centre, una eina de cohesió social.
3. Fer que tota la nostra comunitat educativa valori la diversitat lingüística, en refusar els prejudicis i vegi la importància d'aprendre noves llengües.
4. Adoptar les disposicions necessàries per tal de garantir que l'alumnat del SIN Castelló d'Empúries estigui, en finalitzar l'ensenyament obligatori, en ple domini de les llengües oficials catalana i castellana.
5. Assegurar en l'alumnat, en acabar l'ensenyament secundari, la comprensió i la producció de missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat en una llengua estrangera. I també la introducció en una segona llengua estrangera amb l'objectiu que els alumnes n'adquireixin les competències recollides al Marc europeu comú de referència per a les llengües.

OBJECTIUS ESPECÍFICS

Aquests objectius generals es concreten en objectius més específics i en diversos àmbits que són els següents:

ASPECTES AMBIENTALS

Assegurar l'ús normal i habitual de la llengua catalana en els rètols externs i interns del centre i en totes les dependències i espais.

LA MEDIATECA

Assegurar l'ús normal i habitual de la llengua catalana en l'espai de la Mediateca. Això vol dir en la normativa interna, els catàlegs de llibres i revistes, i en el servei de préstec. També s'ha de vetllar per donar prioritat a l'adquisició d'un fons important de llibres en llengua catalana, sense limitar, però, l'adquisició de material en altres llengües, sobretot la castellana, l'anglesa i la francesa.

De la mateixa manera, totes les altres activitats que es puguin realitzar a la Mediateca (xerrades, presentacions, passi de pel·lícules o documentals, etc.) es procurarà que la majoria siguin en llengua catalana i en el cas de les pel·lícules, fomentar la versió original subtitulada en català.

LA DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA

Garantir l'ús habitual del català en tots aquells documents que depenen de la Secretaria del centre: cartes, convocatòries, certificats, comunicats, comandes, rebuts, sol·licituds, llibres de registre de correspondència, fitxes dels alumnes, instàncies, etc.

També assegurarà i vetllarà per la redacció en català de totes les actes que es facin al centre : Actes del Claustre, del Consell Escolar, dels Departaments, de les Coordinacions Pedagògiques i d'altres comissions que poguessin sortir .

Finalment, i des d'aquest punt de vista administratiu, també assegura el redactat en català dels instruments de gestió i de funcionament del centre: Projecte Educatiu de Centre, Projecte Lingüístic, Pla anual de Centre, Programacions didàctiques, Memòria anual, Pla de plagues, etc.

Tot el personal que treballa a la Secretaria de la SIN Castelló d'Empúries té la titulació indispensable en llengua catalana que els acredita per exercir la seva tasca amb òptimes condicions, tal i com exigeix aquest projecte lingüístic.

ELS ÒRGANS COL·LEGIATS

Fomentar l'ús del català en les reunions del Claustre, del Consell Escolar, de l'Equip Directiu, de les comissions que es puguin crear al centre i en les reunions informatives amb els pares i les mares organitzades per càrrecs directius o per algun membre del professorat. Aquestes reunions inclouen les visites dels pares al centre per tal de parlar dels seus fills amb els tutors, amb algun professor de l'equip docent.

EL PROFESSORAT

Utilitzar la llengua catalana com a llengua habitual de relació del professorat envers els seus alumnes en les seves actuacions dins l'aula i en general en totes aquelles activitats relacionades amb la seva pràctica docent. En el cas d'altres llengües que s'imparteixen a la SIN , la llengua de referència i de relació amb l'alumnat durant la pràctica docent serà aquesta mateixa llengua objecte d'estudi.

Pel que fa a les relacions informals amb els alumnes, s'intentarà potenciar la llengua catalana i en el nostre centre aquesta pràctica és la més natural ja que com s'ha dit anteriorment, l'alumnat de la SIN Castelló d'Empúries té com a llengua de relació la llengua catalana. Quan algun alumne d'incorporació tardana al sistema educatiu català tingui moltes dificultats per entendre el català, en relacions informals, es pot optar per utilitzar una altra llengua i garantir d'aquesta manera una comunicació lingüística fluida.

En relació amb els pares i mares dels alumnes i tal i com ja s'ha comentat, el professorat ha de fomentar l'ús habitual de la llengua catalana.

EL PERSONAL ADMINISTRATIU I DE SERVEIS

Assegurar l'ús del català per part del personal no docent amb la seva relació amb els alumnes i pares i mares, sense perjudici del dret personal d'aquests a usar la seva pròpia llengua.

INSTITUT EMPURIABRAVA cc 17008729

Procurar que tot el personal administratiu i de serveis siguin competents amb l'ús de la llengua catalana i castellana en un nivell adequat a les seves funcions, tot i veient en la llengua catalana l'eina lingüística de cohesió social del centre.

L'ALUMNAT

Definir l'ús del català com a llengua habitual de l'alumnat en les seves activitats relacionades amb aquelles àrees del currículum que tinguin el català com a llengua vehicular.

Definir l'ús del castellà i de l'anglès com a llengua habitual de les activitats relacionades amb les matèries que tinguin aquestes llengües com a llengua vehicular.

També es fomentarà (com de fet ja és així i s'ha comentat quan hem parlat del component sociolingüístic dels alumnes de la SIN Castelló d'Empúries) l'ús de la llengua catalana com a llengua de relació i comunicació entre l'alumnat i amb la comunitat docent i no docent del centre. Igualment, es procurarà que els alumnes valorin positivament la diversitat lingüística del centre, eliminin els prejudicis lingüístics i percebin com un actiu molt important el fet d'aprendre noves llengües.

PLA EDUCATIU D'ENTORN I PLA CATALÀ DE L'ESPORT

Totes les activitats que el centre realitza en el seu entorn social, com ara les activitats relacionades amb el Pla Educatiu d'Entorn o el Pla Català de l'Esport, potencien l'ús de la llengua catalana i n'afavoreixen la competència comunicativa. Sense que això vagi en contra, però, de la diversitat i el plurilingüisme que enriqueixen qualsevol activitat educativa.

LES LLENGÜES DE LA NOVA IMMIGRACIÓ

Des del centre es reconeix el valor de les llengües de la nova immigració i tot allò de positiu que aporten. Per aquest motiu, en els darrers cursos, l'institut ha cedit les seves instal·lacions per tal que es realitzin, fora de l'horari escolar, classes de llengua àrab destinades a tot aquell alumnat interessat en la matèria. Aquestes classes formen part d'un acord entre el govern espanyol i institucions culturals marroquines.

ALUMNES NOUVINGUTS

Es considera alumne nouvingut aquell que s'ha incorporat per primera vegada al sistema educatiu en els darrers vint-i-quatre mesos o, excepcionalment, quan procedeix d'àmbits lingüístics i culturals molt allunyats del català, quan s'hi ha incorporat en els darrers trenta-sis mesos.

El centre preveu en aquests casos mesures específiques destinades a assegurar un bon acolliment dels alumnes nouvinguts. Aquestes mesures es concreten en suports puntuals de llengua fora i dins del grup-classe habitual. Sempre se'ls adapta el currículum a través d'un pla individualitzat i l'avaluació dels processos d'aprenentatge es porta a terme amb relació als objectius d'aquest pla individualitzat.

INSTITUT EMPURIABRAVA cc 17008729

PROJECTES I PROGRAMES PLURILINGÜES

Per millorar la competència lingüística i afavorir el plurilingüisme l'institut es compromet a fer difusió en el centre i en el seu entorn de totes les activitats i materials elaborats per a l'impuls al plurilingüisme que es derivin del Departament d'Ensenyament i d'altres organismes competents. També es compromet a fomentar la participació i la formació del professorat i de l'alumnat en aquests projectes.

De la mateixa manera, i dins del centre, es procurarà establir el treball conjunt de tots els professors de les àrees lingüístiques i promoure així acords i criteris per a la bona pràctica en la coordinació i el treball conjunt amb els professors de matèries no lingüístiques.

4. EL TRACTAMENT DE LES LLENGÜES CURRICULARS DINS ELS OBJECTIUS DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC

L'ensenyament – aprenentatge de qualsevol de les llengües presents en el currículum, s'ha de fer des d'un enfocament funcional i comunicatiu per arribar a assolir l'objectiu bàsic que és l'adquisició d'un bon nivell de competència comunicativa per part de l'alumnat.

La llengua catalana, com ja s'ha dit, és la llengua de comunicació del centre i té status de llengua vehicular al mateix temps que és matèria curricular. La llengua castellana és matèria d'aprenentatge, per tal que l'alumnat la pugui fer servir com a font d'informació i com a vehicle de comunicació. S'ha de garantir, al final, que l'alumnat en acabar l'ESO hagi assolit les competències bàsiques de l'àrea, és a dir, comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat, tant en llengua catalana com en llengua castellana .

Pel que fa a les llengües estrangeres presents en el currículum del nostre centre, l'objectiu principal és que en finalitzar l'ESO, els alumnes puguin comprendre i produir missatges orals i escrits amb propietat, autonomia i creativitat almenys en una llengua estrangera i que s'hagin introduït en el coneixement d'una altra. A part d'això, aquest projecte lingüístic també preveu la possibilitat que el centre, depenent de la disponibilitat, del moment i amb l'autorització del Departament, pugui impartir continguts de matèries no lingüístiques en una llengua estrangera. . En el curs 2013-14, s'ensenyaran en anglès les matèries d'*Educació per a la Ciutadania* a 3r d'ESO i *l'Educació ètico-cívica* i la *Història de l'art modern i contemporani* a 4t d'ESO. .

El català, el castellà i l'anglès s'agrupen al nostre centre dins d'única gran àrea que és l'àrea de llengües. Aquest fet permet elaborar una programació conjunta que facilita la coordinació d'objectius, continguts, activitats d'ensenyament i aprenentatge, metodologia i activitats d'avaluació. D'aquesta manera, s'eviten repeticions innecessàries i omissions i s'afavoreix l'aprenentatge de l'alumnat.

L'ensenyament de les habilitats lingüístiques de la llengua catalana i castellana a primer i segon d'ESO es planteja des d'un punt de vista funcional. S'evita, doncs, un excés de

continguts teòrics referents a la normativa i es busca l'aprenentatge de la llengua a través d'activitats pràctiques, atractives i de tipologia molt diversa. Totes aquestes activitats van encaminades a fer que l'alumnat assoleixi, a poc a poc, però d'una manera segura, les competències bàsiques tant en català com en castellà. Unes competències que els seran útils per a ser més endavant uns ciutadans preparats, amb criteri i autonomia davant la vida, tant si decideixen entrar en el món laboral, com si volen continuar estudiant. A tercer i a quart d'ESO, es reforcen més els conceptes relacionats amb la gramàtica de la llengua, és a dir s'aprofundeix més en la sintaxi, en la morfologia i s'amplia el contingut teòric, sense oblidar, però, l'aprenentatge pràctic de la llengua que ja s'ha treballat a primer i a segon d'ESO. També en aquests nivells, l'alumnat comença a familiaritzar-se amb el món de la literatura, amb els seus autors, els corrents literaris als quals pertanyen i a la història de la literatura en general.

Pel que fa a les llengües estrangeres, el seu ensenyament també es planteja, a partir d'activitats d'ensenyament i aprenentatge funcionals, pràctiques i útils. És a dir, activitats que serveixin realment per assolir allò que es busca i que no és cap altra cosa que l'alumnat de la SIN Castelló d'Empúries tingui en una llengua estrangera competències bàsiques orals i escrites, tant de comprensió com d'expressió. De continguts teòrics s'imparteixen els imprescindibles i es busca, a canvi, la llengua útil, aquella que pot ajudar, en determinades situacions, la vida quotidiana dels nostres alumnes. A més, s'ha de tenir en compte que el nostre centre està situat en una zona molt turística de la comarca, i el coneixement d'una llengua estrangera a nivell funcional és molt important per als nostres alumnes tant per qüestions laborals vinculades amb el turisme com per a les seves relacions personals.

Com la majoria de continguts curriculars, l'aprenentatge de les llengües té molt present la diversitat en l'aula. D'aquesta manera, doncs, podem trobar des d'alumnes amb moltes facilitats per aprendre una llengua a alumnes que tenen serioses dificultats. D'aquests darrers, n'hi ha que tenen dificultats pel fet que vénen d'un altre país i d'una altra cultura i s'han incorporat tard a sistema educatiu català, i n'hi ha que els costa perquè tenen certs retards d'aprenentatge d'origen divers. Per a tots ells, hi ha un suport lingüístic específic, s'adapten els objectius, els continguts i les diverses activitats d'ensenyament i aprenentatge en base a uns criteris que tenen en compte la seva competència oral i escrita, tant de comprensió com d'expressió. Al final de curs, es valora també el seu grau d'assoliment de les competències bàsiques lingüístiques en relació a on eren quan van començar a estudiar en el nostre centre i on són quan acaba. És a dir, es valora la seva evolució personal i no tothom ha d'arribar allà mateix. Tot depèn de quin era el punt de partida i de quin és el d'arribada.

Per assolir tots aquests objectius, en el tractament de les llengües curriculars, també és molt important, i no s'han d'oblidar, l'ús de les noves tecnologies. Aquestes s'utilitzen, especialment, per dinamitzar la transferència dels aprenentatges entre els alumnes i els professors

Per acabar, dir que l'aprenentatge de les llengües és indispensable per a l'aprenentatge de totes les matèries curriculars. En aquest sentit, el professorat de les diferents àrees n'ha de ser conscient i ha de vetllar per l'ús correcte, oral i escrit, de la llengua, tant pel que fa a la comprensió com pel que fa a l'expressió i a evitar usos del llenguatge sexista o androcèntric. Així, doncs, alguns dels objectius relacionats amb la comprensió, l'expressió oral i escrita i l'ús en general de la llengua han de ser assumits i valorats per tot l'equip docent en les seves matèries curriculars. Només així, fent de l'aprenentatge de la llengua un objectiu comú del centre, assolirem allò que en relació a aquesta matèria ens proposem.

INSTITUT EMPURIABRAVA

cc 170

APROVACIÓ AL
CONSELL ESCOLAR
DE CENTRE EL
17 de DESEMBRE de
2013